

JELENTÉS A GÉPIPARI SPARTACUS SE. "LÓCZY LAJOS" BARLANGKUTATÓ CSOPORT 1980.

ÉVBEN VÉGZETT MUNKÁJÁRÓL

Fónyad Béla - Rácz Ferenc

TARTALOMJEGYZÉK

1. A csoport élete
2. Csoportunk adatai
- x 3. 1980. évi tevékenységünk
- x 3.1. Lator Forrásbarlang
- x 3.2. Zsendice-barlang
- x 3.3. Szeles-barlang
- x 3.4. Galuska völgyi töbör
- x 3.5. Szilveszter barlang
- x 3.6. Egyéb feltáró tevékenységeink
4. Előadások, tanfolyamok
5. Kapcsolataink
6. Összegzés
7. Lator Vízfő környékén végzett anyagvizsgálatok
- 7.1. A vizsgált anyagok származási helyei
- 7.2. Az alkalmazott vizsgálati módszerek
- 7.3. Vizvizsgálati eredmények
- 7.4. Mész alakú képződmények vizsgálata
- 7.5. Nem mész alakú képződmények vizsgálata
- 7.6. Egyéb vizsgálatok

x A kötet a megjelölt fejezeteket tartalmazza

3. 1980. évi tevékenységünk

3.1. Lator-forrásbarlang:

A barlang mindkét bejáratát lezártuk, az egyes számú /természetes/ bejáratot vasráccsal, a kettes számú /mesterséges/ bejáratot pedig az ácsolat folytatásaként a felezből kiemelt aknatetővel. A 2. sz. bejáratához a hegyoldalban mintegy 50 m hossz utat építettünk. A barlangba az akna aljától a végpontig 24 V-os világítási és 220 V-os energiaellátási vezetéket szereltünk be. A vezetékek kettős szigetelésűek, melyeket szigetelt gégecsőbe húztunk, így a szerelés kivitele vízmentes, megfelel az érintésvédelmi előírásoknak. A barlang bejárata előtti fix csörlőállást a hozzá tartozó tetővel nem építettük ki, mivel nem sikerült csoporttulajdont képező csörlőt vásárolnunk. A bejáratú akna ácsolatát rendszeresen ellenőriztük gombamentesítettük.

Az 1978-as jelentésünkben térképvázlatot készítettünk a barlang első és második kürtőjéről. A barlang feltárása során teljes szelvényű bontással 4 m-t haladtunk előre, ami 3,5 m³ kitermelt törmelékkel jelent. Mivel a kitöltés igen kemény, a munkát KANGÓ típusú útvefúróval végeztük. Az új barlangszakaszt feltérképeztük, és felvettük az 1979-ben elkészített fixpontos barlangtérképre. A kettes számú mesterséges akna létesítéséhez fűzött reményeink beváltak, a feltáráshoz szükséges levegőáramlás lényegesen javult, a bontási törmelék kiszállításának útja lényegesen lerövidült, könnyebbé vált. A kitermelt anyagot úgy helyeztük el, hogy az ne károsítsa a vizmű védterületén belül elhelyezkedő vízvezető övárkot. A barlang jelenlegi végpontja egy 1,1 x 0,9 m-es szelvényű, kvarckavicsokkal összecementálódott agyagkitöltés.

3.2. Zsendice-barlang

A barlangban hőmérséklet méréseket végeztünk, azonban az eredményeket teljes adatsor hiányában nem publikáljuk.

3.3. Szeles-barlang

A barlangban feltáró munkát omlásveszély miatt szüneteltetjük. Az objektum védőácsolatát ismeretlen tettesek megsemmisítették.

3.4. Galuska-völgyi töbör

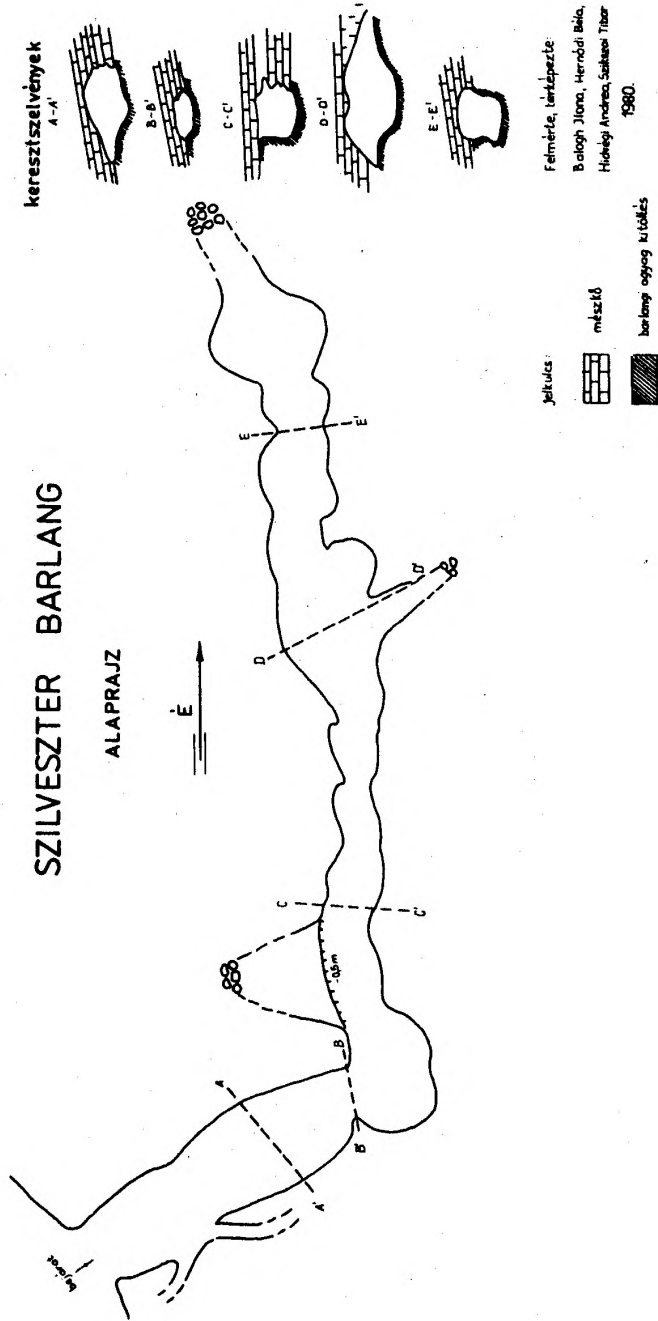
Helyesbített helyszínrajzot készítettünk a töbörrel /1978-as jelentésünkben térképvázlatot közöltünk/, terveket készítettünk egy összpontosított kutatás megkezdésére. Év végi tevékenységünk során észleltük, hogy a töbörbe vezető időszakos patak védőgátjai megrongálódtak, mely feltehetően szándékos behatolás eredménye.

3.5. Szilveszter-barlang

Az 1980. évi nyári táborunkat e barlang kutatásának szenteltük. A barlangot teljes szelvényben 17 m hosszról 28 m-re növeltük. A bontás során egy szűk, felfelé vezető kürtőt és két cseppköves gömbfülkét találtunk. A járattal egy agyagszifon átbontása után bejutottunk egy 6 x 2,5 x 1,5 m-es terembe, ahol szalmacseppkövek és cseppkőzászlók, valamint egy cseppkőlefolyás található. A terem főtéje és a talpat jelentő agyag között a jelenlegi végponton kb. 15 cm-es légrés van, amely egyenlőre beláthatatlan hosszban tovább folytatódik. A törmelék könnyebb kitermelhetősége érdekében a bejáratnál egy ellen-

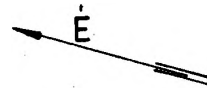
SZILVESZTER BARLANG

ALAPRAJZ

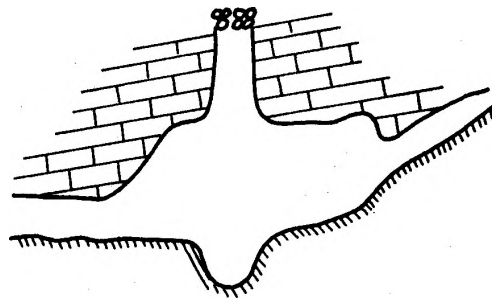

RÓKA-LYUK

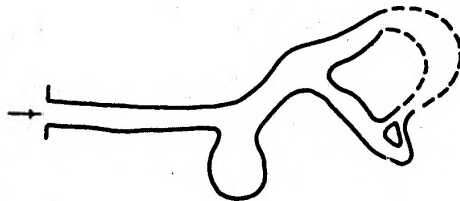
1980.

Hossz - szelvény

Alaprajz

Mérte: Rác Ferenc

súlyos, csigarendszerrel kombinált kötélpályát, a barlangba pedig a vödör ütközésének megakadályozására támfalakat építettünk be, mely megvezeti a vödröt. Elkészítettük a barlang új térképét, melyen már szerepel a nyári táborunkon feltárt rész is. A kutatás továbbra is reményteljesnek ígérkezik, amit azonban nehezít a tábortól való nagy távolság, valamint az a körülmény, hogy a barlang lőterületen fekszik. A feltárás során több csontot találtunk, melyek Dr. Kordos László megállapítása szerint rókától származnak, és így a leletek nem jelentősek.

3.6. Egyéb feltáró tevékenységeink

Az év végi terepbejárásunk során kutatási területünkön a Veres-agyag tető Ny-i oldalán az út mellett 11-es és 12-es erdészeti pont között egy kisebb felszíni beszakadást találtunk. Az év folyamán próbabontást végeztünk kutatási területünkön egy kisebb barlangban. Földrajzi helye: A Sály-Latorpusztán épült, a DRV kezelésében lévő vizmü mellett elvezető úttól jobbra a hegyoldalban kb. 25 m, a vizmütől kb. 800 m távolságra található Ny-ÉNy irányban, kb. 310 m tszf. magasságban. /A barlang nem azonos a 78-as jelentésünkben közölt "Vizmü fölötti barlanggal"/

Rövid története

A barlangot egy helybéli lakos mutatta meg, aki "Róka-lyuk" néven ismeri a helyet. Eddigi ismereteink alapján a barlangot még senki sem kutatta, bár a régi Vámórség csoport már "Csigahegyi borzlyuk" néven ismerte ezt az objektumot.

Geológiája: A barlang szálban álló, vastag pados eocén mészkőben képződött, melyben hévizes tevékenység nyomai észlelhetők.

Morfológiája: A barlangjárat ember számára kényelmesen járható, melyben kb. félúton egy kisebb terem található.

Kitöltése: Kőtörmelék és agyag erdei talajjal keveredve.

Biológiája: A járatban a felszínről benyúló növények gyökérzete több helyen látható. A barlangban valószínűleg rókától származó nyomok észlelhetők.

Részletes leírása: A bejárat nyílás - mely 0,6 m magas és 0,9 m széles - átbulva kb. 2 m után a járat kényelmesen járható, 2-2,5 m magas. A bejáratától 3,8 m távolságra a járat háromfelé ágazik. Jobbra lefelé 1 m-re egy 1 x 1,5 m-es fülke található. Felfelé egy 0,8 m átmérőjű kürtő indul 2 m hosszban, melyben jól megfigyelhető hévizes oldási nyomok vannak. Balra a járat tovább folytatódik még 2 m-t, ahonnan jobbra félúton egy ferdén felfelé hatoló 0,4 m átmérőjű, 2,9 m hosszú járat nyílik. Itt egy omladékos 1 x 0,5 m-es teremben található a jelenlegi végpont. Az omladék között egy 20 cm átmérőjű résen keresztül újabb terem látható.

Elvégzendő kutatás: Mivel a barlang további kutatására érdemesnek látszik, a továbbjutás érdekében teljes szelvényű bontást végzünk. Tervezzük a barlang kőzet és kitöltés vizsgálatának, valamint térképének elkészítését is.